heldur als fjelagsins, þó verður sjiðaf.
að hafa tilljit til þessara tveggja afr-
-iða, skoða þann einstaka í sambandi
við fjelagjið, og fjelagjið við hann, og
þessvegna hljótur þessi vísindagrein
að koma framm sem skjilda og digða-
fræði, og ljíka eins og sjiðafræði, í ifir-
-grijesmeeni þjíðingu, það er ekkji ein-
ungis digðafræði, finir hann einstak-
-ann, heldur finir alt fjelagjið ifir
hátuð, skoða nl. frelsi als mannlegs
fjelags, sem stefnandi að eina hinn
æðsta miði. Með tilljiti til þessa hafa
menn greinnt náfnin Etik og Mónal,
sem á seinni tímunum hafa fiengjið
sviiingu; finna nafnjið Etik brúka
menn unum sjiðafr., að þú leiti sem
hún hefur tilljit til als fjelagsins,
enn Mónal finir hann einstakann.
Á seinni tímunum hafa menn, einkanl.
Schleierm. og Hegel tekjið sjiðafr. sag
sem finir alt fjelagjið, Kant og Fic-
hte fremur finir hann einstakann. —
Bæði þessi afniði verður að sameina,
þúr sjiðarnemdu aðgreindu afmjög hina
skoðandi heimspekji, frá hinni bjóðandi
Eptir Kants-skoðan gjetur eingin skoð-
andi heimspekji verjið til, eingin vissa
gjefist unum Guðlega opinbenn eða Guð-
lega hluti, það eina vissa er hin bjóð-
andi skjinsemi, t.d. samvískunnarrannst,
samkvæmt Kant, er hjið góða, eða lögm.
einungis knafa til mannsins, enn ekkji
verandi útaf finir sig, og þanaf leiðir
að sjiðafr. varð að skjilda eða djigðafræði
finir hann einstakann. — Seinni tíma
heimspekji (Sölvi Hegel seinni, og Hegel eldni)
Hefur bennt til þess, að það góða væri ek-
-kji einungis knafa til mannsins held-
-ur verandi útaf finir sig: maðurinn
gjetur þó að eins gjent sjer van unum
að fullnægja hinn bjóðandi lögmáli að-
x) processus in in finitum —